

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 58

בס"ד י"ג תשרי ערב חג הסוכות תשנ"ח

פנינים יקרים לחג הסוכות

ולשמחה מה זו עושה,

אם רוצה אדם להגיע ולהשיג את השמחה הרי עליו להרגיש עצמו בחינת "מה" הוא, כי כל עצבונו ודאגתו של אדם באים עליו משום שלפי דעתו מגיע לו הכל וכי הוא רואי שיהיה לו כל מה שלבו חפץ, אך אם ידע לאמוד מיעוט ערכו אז ישמח בחלקו. (בית אברהם - סלוניס)

דרך הסיכוך לחיות קל כרי שיראו ממנו הכוכבים הגדולים (ה' סוכה תרל"א).

דבר זה בא ללמדנו שעל האדם תמיד לראות את האור הבוקע מתוך הסוככים הנראים לכאורה כמסתירים וצריך לראות את הפנימיות - אור ה' בכל דבר. וזה מרומז בדברי נעים זמירות ישראל "ה' צלך" היינו כמו בצל סכך הסוכה שצריך לראות ממנו את האור, כך צריך האדם בכל דבר לדעת ולהאמין שמתוך הצל הסוכב אותו בוקע האור. (הרה"ק ר' משה מבויאן קראקא הי"ד זצוק"ל)

"תודיעני אורח חיים שובע שמחות וכו' נעימות בימינך נצח"

"אורח חיים" אלו עשי"ת. מהו נעימות בימינך נצח? א"ר אבהו זהו לולב שהוא כמי שהוא נוצח ונוטל בימין. בנוהג שבעולם שני הנדרומין רצון בהדרמוס מי נוטל לולבא? מי שהוא נוצחו! (שני רצים במקום המרוץ שהתערבו מי יבוא ראשונה למטרה, והיה המנהג שהבא ראשון נוטל לולב וכף תומר בידו לאות נצחון - זית רענן). כך בראש השנה כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון אף ישראל עומדים לפניו בדין ואומות העולם אומרים אנו זכינו ונצחנו בדין ואין אדם יודע מי נצח אם ישראל אם אומות העולם. עבר ראש השנה וכל ישראל באים ביוהכ"פ ומתעניין ומתעטפים לבנים עבר יוהכ"פ ואין אדם יודע למי נמחלו עוונותיו אם לישראל אם לאומות. כיון שהגיע יו"ט ראשון של חג (סוכות) כל ישראל יוצאין ולולביהן בידיהם מיד הכל יודעים שנצחו ישראל בדין ונמחלו עוונותיהם. והוא שדוד אומר לישראל: קיימתם מצוות לולב שנקרא נעים שנאמר "נעימות בימינך נצח" - הרי אתם מבושרים שנצחתם לאומות. "שובע שמחות" - אל תיקרי שובע אלא שבע אלו שבע מצוות שבחג ארבעה מינים שבלולב סוכה חגיגה ושמחה. (ילקוט תהלים)

"ולקחתם לכם... כפת תמרים..."

ובגמ' (סוכה ל"ח) - אמרו שהיה רבי אליעזר בן יעקב מנענע בלולב ואמר "גירא בעיניך שטן" - עיי"ש. ויש לדקדק בלשונו שאמר בעיניך ולא אמר סתם גירא שטן? ויש לבאר שבימים אלו אחרי יוהכ"פ הוה ס"ד שהנה ברח לו מאתנו השטן וכבר אינו רודף אחרינו, אבל האמת אינו כן כי אדרבה כל הגדול מחבירו יצרו גדול וצריך להתחזק במלחמת היצר, ולכן כשנטל את הלולב אמר גירא בעיניך דוקא שלא נחשוב שיוורה חץ בעורף היצר הבורח ממנו (ע"ד ידך בעורף אויביך), אלא "בעיניך" פנים על פנים כדרך שעת מלחמה. (דרשות חתם-סופר)

"יברך יראי ה' הקטנים עם הגדולים" (תהלים קטו, יג, מפסוקי הדליל)

הנה בתיקוני זוהר דרשו על ארבעת המינים את הפסוק (שיר השירים ז ט) "אעלה בתמר" אעל"ה ר"ת א'תרוג, ע'רבה, ל'ולב, ה'דס, היינו אף לערבה הריקה (מטעם וריח) יש עליה כשהיא מאוגדת עם שאר המינים וזה מרמז כפי חז"ל על אלו מישראל שהם ריקים שגם להם יש עליה כשהם מאוגדים עך השאר - הצדיקים בעלי התורה והמעשים. וזה "יברך" ... הקטנים כשהם קשורים ומאוגדים - עם הגדולים.

יחי ראובן ואל ימות וכו' וזאת ליהודה ויאמר שמע ר' קול יהודה (ל"ג ז)

"מי גרם לראובן שיודה, יהודה" (רש"י) ובאמת הרי ראובן שב עוד בטרם אירע מעשה תמר, שהרי עוד במכירת יוסף כתוב "וישב ראובן אל הבור" ומבאר שם רש"י "עסוק היה בשקו ותעניתו"? (בראשית ל"ז כ"ח). אלא, בתחילה היה ראובן סבור שעיקר התשובה היא סיגופים וצום. אולם מיהודה למד שעיקר התשובה היא הודאה הכנעה פנימית ושברון הלב, והרהורי חרטה, שהם חשובים פי כמה מסגופים. (האמרי אמת מגור)

תשל"ט

לכבוד

וכמו באיסור כלאיים בכרם, הרי כל זמן שאדם עוסק בכל שעה לגדור, גילה דעתו שאין נוח לו הכלאיים בכרם, ואז אף שהכלאיים נמצאים בכרם אינו אוסר הכרם, אבל אם הוא מתיימש מלגדור אפילו שעה קלה הרי אוסר הכלאיים מיד, כי בכך נראה כאילו מתרצה בכלאיים ונאסר הכרם כולו, כך הוא האדם כל זמן שהוא יודע נגעי עצמו ועוסק כל שעה לגדור עצמו בכך גילה דעתו שאין נוח לו הנגע, בכך מתקנו, אין תיקון אחר.

או אז לא יצטרך לקול הקורא של הסיבה החיצונית שתעוררהו כי ישמע בקול הקורא אליו ממעמקי נפשו החצובה מכסא הכבוד ואז ייעלמו כל מחיצות המסך המבדיל בינו לבין קונו. וממילא יהיו איש ואשה ושלוש ביניהן שכינה שרויה ביניהם. והבית הופך להיות בית משכן לשמו יתברך אשר גם רבים אחרים ממנו ילמדו לשמור לעשות את דרך התורה הזאת.

והנה אתם כולכם חרותים על לוח לבי להזכירכם תמיד בתפילותינו יחד עם החברים, השי"ת ישפיע עליכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם ובריאות טובה ורוב נחת מתוך הרחבת הדעת אמן כן יהי רצון. ומתוך תקוה טובה לשמוע ממכם תמיד בשורות טובות. בידידות ובהוקרה נאמנה

תשל"ט

שאתה עובר בדרך קניית יסוד האמונה הפשוטה.
ומה אומר ומה אדבר, שאין דרך אחרת להשיג ולקבל את אור האמונה,

והנה כל היסוד של שלום בית היהודי הוא היסוד של כלל ישראל, כי הפרט הוא הכלל, וע"י התחזקות והתייחדות הטובה של הפרט מתחזק הכלל כולו, ואם ח"ו מתערער הפרט, הרי גם היסוד של הכלל מתערער. לכן החשיבו מאד והעריכו חכמינו את יסוד השלום, שאין כלי מחזיק ברכה לישראל כמו השלום.

כי יצרנו, שהוא טבענו הרע לוחץ אותנו דווקא במקום החולשה, להביא דמיונות שוא מאחד על השני, כדי שע"י כך יהי פירוד הלבבות ומחלוקת וכו'. וכל עיקר עבודתנו שכל אחד ילחם במסירות נפש עם עצמו ועם תורף מחשבותיו לבדוקם ולבררם היטב אם אמיתיים, או דמיונות שוא ותעתועים, כי האדם מעצם טבעו הרי קרוב אצל עצמו ולכן הוא תמיד חושב את הטוב והיפה על עצמו ואת שלילה והכיעור על זולתו, כי הוא חושב כי כך הוא יבוא על סיפוקו העצמי. וזו היא הנקודה אשר כמעט כולם נופלים בתוכה.

ואין עצה ואין תבונה אלא שכל אחד יתחיל באמת לחשוב מחשבה אמיתית אודות עצמו הוא ולהכיר את מדותיו ויחקור אם עמד אי פעם בפרץ לבלתי תת לדמיון השוא להשתלט עליו או שמא אחז בדרך הקלה והעקלקלה להאשים את זולתו ולא את עצמו. והקב"ה ציוה עלינו את החיפוש בנרות את השאור שבעיסה המחמצת את הכל ולבערה מן העולם.

לכבוד ...

לנכון קבלתי שני מכתבין אלי, אחד מחדש אלול, ואחד מערב יום הכפורים. בהם שיטחת את מרי שיחך ושברון לבך על מצבך הכללי ועל המאבקים העזים

משרת את המקום ב"ה כמלאכי מעלה, וזוכה לראות פני המלך ואינו חסר דבר, ועושים לו כל חפציו, עד שאפשר לו להינתן לו רשות להוציא נשמה חדשה מאוצר הנשמות הגנוזות מתחת כסא הכבוד.

לכן אבקשך מאד, לא להתייאש ולא להיות שבור, לשמוח שניתן לך שטח לעבוד בו את ה', ע"י כך להיות קרוב אליו יותר. אחרת לא היית מכיר אותו בכלל, והיית נעלם ממנו במדבר ישימון של עצמך, ולא היית מקבל שום מושג מה זה אמונה פשוטה, ואם תאזר עוז ותתמיד במאבק זה, ללא הפוגה, בודאי תוכל לקבל את מה שלבך חפץ, בתנאי שתעשה זאת כשור לעול וכחמור למשא ללא שום ידיעה לעצמך מעבודה זו, וללא בקשת גמול, כי סוף הכבוד לבוא. מהו כבוד? כבוד ה' אשר יתרבה על ידך.

ואחרי שכבר זכית להכיר את דרך האמת, האם לא כדאי לתת את הכל כדי לקנותו. ואפילו אם נופלים אלף אלפים פעמים, אין להתייאש מזה. כי באמת האדם הוא מציאות נפילה, כי סומך ה' לכל הנופלים. כשאדם מכיר בנפילתו, הרי מיד הוא מקבל את סמיכת ה' המעמידו במעמד איתן יותר מאשר לפני הרגשת נפילתו. המכשולים שאדם נתקל בהן בדרך הליכתו, מאת ה' היתה זאת, כדי להזכירו את מהותו האמיתית, וכדי שיבקש את הסומך שלו, לכן אל תתפעל ואל תבהל משום נפילה, כי על ידיה צריכים לעלות ממדריגה למדריגה, מחיל אל חיל.

אני מודה לך על עשייתך לצדקה, עבור צרכי העניים אשר בארצנו הק', הקב"ה יברך חילך ופועל ידיך ירצה. ברגשי כבוד רב, בידידות רבה.

שהוא תכלית של כל המאויים ותקוות אנוש, אלא ע"י זיכוך הנפש שהוא דרך יסורים, כפי שדוד המלך ע"ה אמר: "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך". ושמחתי לראות מכותלי מכתביך, שקבלת הבנה מעמיקה יותר על מהות העבודה המצטרכת כדי להשיג את קרבת ה'.

ועיקר המאבק נטוש על אופן קבלת היסורים, אם מתוך אהבה ושמחה, או חלילה מתוך יאוש ודכדוך, וכאן עיקר עבודת האדם. בכך מתגלית עד כמה מצויה אהבת ה' בלב, אשר אש האהבה מתלהטת אצלו בכל נשימה ונשימה בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך, עד שלא שייך בכלל לבעוט או למאוס ביסורין, כי עזה כמוות האהבה, ומכאן אפשר להבין היטב איך אוהבים הצדיקים את היסורים ומשתעשעים בהם, כאילו היו להם כילד תפנוקס.

לערך עבודה כזו צריך כל אחד ויכול כל אחד להגיע, ולא לשעות למחשבת היצר שזוהי רק עבודה עבור "אנשים גדולים", כי זו היא תורת אמת שניתנה לנו בהר סיני שעמדו שם כל ישראל למגדולם ועד קטנם, אנשים ונשים וטף, ואין אחד רשאי להיפטר ממנה. ואף שזו היא המדריגה העליונה של הדביקות בה', הרי התורה פוקדת עלינו כמה פעמים. "ובו תדבקון", וכו'. ואי אפשר לזכות למדה זו אלא ע"י אור יהל של שבירת המדות והטבעיות ותקונם על עמדם כפי שעלה במחשבתו בתחילת הבריאה, כי הלא אש אוכלת הוא, וכי אפשר להתדבק באש, אלא ששלל את אש האהבה העולה מאליה מן הניצוצות הנתזין של מאבק האיתנים של האדם עם טבעו, עולה ומתחברת אל האש שלמעלה, כעולה וכמנחה לרצון לריח ניחוח לפני ה'.

כשאדם זוכה ומגיע למדריגה זו, הרי הוא

אמרים קצרים צפ"י זכרי אל"ר הרא"ה e"ל"ה סכתבס הר"ר גדליה סג"ל e"ל"ה

בליל חג הסוכות תשמ"ז הי' במצב רוח מרומם, עד שהרהבתי עוז לשאול אותו אם היה רוצה להכיר את האושפיזין? אמר לי מיד: אין לי שום ענין להכיר את האושפיזין, אני רוצה להכיר את עצמי. כי מהו ענין האושפיזין שעל ידם ובזכותם אפשר להגיע לדביקות הבורא, והרי אם האדם מכיר את עצמו הוא יכול להגיע ביתר קלות לדביקות הבורא. כי אם האדם מכיר את עצמו ואת חולשותיו וכשלונותיו, בא לידי הכרה ושואל את עצמו איך הוא מחזיק מעמד ואז הוא רואה את האלוקים הרועה אותו בבחינת "מבשרי אחזה אלוך".

שאלתי אותו כיצד אפשר להתגבר על היצר הרע שהוא לוחם עו כארי והיכן הכחות להתאבק נגדו? אמר לי הרא"ה: אתה טועה טעות גמורה, דער יצר הרע איז שוואך ווי א פליג! ער איז דער שוואכסטער מלאך! און יעצט טהו א קוק וואס פאר א שוואכע פליג דו ביזט, אז ער איז דיר שטענדיג מנצח! ער דארף זיך בכלל נישט ראנגלען מיט דיר, ער גיט דער מענטש א קיצל און דעך לויפט איהם נאך צו די תאוות עוה"ז.

למחרת במוצאי החג המשיך לדבר על כך ואמר שהאדם צריך להתבונן שהוא פחות מזבוב וע"ז יתחיל להגיע לביטול גמור ולהתבונן כי "ואמונתך בלילות" כי מתוך חשכת הלילה והאפסיות הגמורה של האדם, הוא מגיע לאמונה בהשי"ת התומך בו ומחזק אותו לבל ימעדו רגליו לגמרי במלחמת היצר (אמרתי לו שאולי זה מרומז בר"ת של זכור"ב זה ביטול ואמונתך בלילות, וחייך לשמוע זאת...) אבל צריך להתבייש עם מי אנו לוחמים וכמה אנו ירודים שלוחם חלש כזה מנצח אותנו, והנה גם חז"ל אומרים "יצר הרע דומה לזבוב" (ברכות ס"א).

בליל ג' דחווה"ס דיבר שעה שלימה במרירות על המחלוקות והסכסוכים בין תלמידי חכמים ואנשים חרדים על שום דבר, וזה מעכב את הגאולה, בו בזמן שאילו היו מדברים ביניהם, זיי וואלטן זיך דורכגערעדט. היו רואים שאין שום מקום לוויכוחים וכך היו מכשירים את הדרך לבוא משיח צדקנו, כי בזכות לימוד התורה שלא לשמה אי אפשר שתהא הגאולה מכיון שלומדי התורה לוקחים את התורה לעצמם ולזכותם הם ולא לאוקמא שכינתא מעפרא, ומה יש לו להקב"ה מהתורה הנלמדת על ידם. נכון שצריכים ללמוד את התורה אפילו שלא לשמה כדי שאם יזכה פעם ללמוד מתוך מחשבה על נותן התורה - אז יעלו כל דפי הגמרא שנלמדו שלא לשמה ויקבלו את תיקונם אבל לפי המצב כיום צריכים הרבה רחמים להחיש פעמי גאולתנו בב"א.

הוצאה לאור

חיוני יוסף אמאספיוס אלמאג ביה השאבה ביזר קנדי בשלה 10 בלרז
 ביוס שני אמקוילא (סידה אמיון פריטס אצל) בוז זולאשיין 050281535

שהשמחה במעונם

הר"ר משה תופיק ומשפ' להולדת הנכדות התאומות
 הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' לאירוסיה הבן אברהם נ"י
 הר"ר שמעון קליין ומשפ' לאירוסיה הבת

חיי ימי
 שבת ומוצאי
 ימי 3
 סד: 02 5829888
 תל: 5080
 דיושנים 91050